

LBRIS

We know
books

Ion
MINULESCU

Poezii

Ediție îngrijită de Dorin ONOFREI

POLISALM

Cuprins

<i>ROMANȚE PENTRU MAI TÂRZIU</i> (1908).....	5
Romanța noului-venit.....	5
La poarta celor care dorm.....	8
Romanța noastră.....	10
Romanța marilor dispăruți.....	13
Romanța celor trei romanțe.....	15
Romanța cheii.....	17
Romanța zilelor de ieri.....	19
Romanța mortului.....	20
Romanța corbului.....	22
Romanța pelerinului.....	23
Sonet.....	24
Pelerinii morții.....	25
În templul liniștii.....	27
Sosesc corăbiile.....	28
Romanța celor trei corăbii.....	29
Romanța celor trei galere.....	31
Octombre.....	33
Romanță fără muzică.....	35
Multașteptatei... ..	37
Acelei care va veni.....	38
Odeletă.....	40
Romanță fără muzică.....	42

Celei mai aproape	43
Romanță fără muzică	45
Celei care pleacă	47
Trei lacrimi reci de călătoare	48
Celei învinse	49
Romanța amantelor de ieri	51
Celei care minte	53
Romanță fără muzică	55
Marș funebru	57
<i>LITURGHII PROFANE (1908)</i>	58
În orașul cu trei sute de biserici	58
La umbra crucilor de lemn	60
O, nu te-apropia de Mănăstire!	61
<i>DE VORBĂ CU MINE ÎNSUMI (1913)</i>	63
Ecce homo	63
Alea jacta est	65
Spre soare	67
Romanța soarelui	69
Romanță nordică	70
Prin gările cu firme-albastre	71
Pastel bolnav	74
Pastel mecanic	75
Cânta un matelot... ..	77
Romanța necunoscutei	79
Odeletă	81
Într-un bazar sentimental	82
Va fi... ..	84
Celei din urmă	86
Romanța Rozinei	88

Romanță policromă	90
Litanii pentru miezul nopții	92
Triptic banal	94

STROFE PENTRU FAPTELE DIVERSE (1930) 98

Ultima oră	98
Amiază rurală	100
Ploaie urbană	101
Acuarelă	103
Elegia domestică	104
Vesperală	106
Nihil	107
Echinoc de toamnă	108
Plastică medievală	109
Pianissimo	110
Romanță fără ecou	111

STROFE PENTRU MINE SINGUR (1930) 112

Regăsire postumă	112
Spovedanie	114
Scrisoare	115
Partenza	117

STROFE PENTRU CEL-DE-SUS (1930) 119

Rugă pentru Duminica Floriilor	119
Rugă pentru ziua Schimbării la Față	120
Rugă pentru ziua mea onomastică	121

NU SUNT CE PAR A FI... (1936) 123

În loc de prefață	123
Povestea mea și a lor	125

Olandezul zburător	126
Rânduri pentru întregirea mea	128
Spovedanie	130
Romanță negativă	132
Romanță meschină	133
Epilog sentimental	134
Poveste scurtă	135
În cinstea celei care a plecat	136
Cântăreața anonimă	138
Fapt divers	140
Romanța tinereții	142
De ce-ai plecat?	145
Romanța răspunsului mut	147
Isprava toamnei	150
Solilocul măscăriciului	152
Moartea dresorului de sticleți	154
A XI-a poruncă	156
Romanța inimii.....	157
Turism	158
Rânduri pentru Moș Crăciun	160
Nu sunt ce par a fi... ..	161
Ita est... ..	163
<i>PATRUSPREZECE INEDITE (1943)</i>	<i>164</i>
De vorbă cu diavolul	164
Cântecul unui om	166
Vasul fantomă	167
Romanța zilelor de ieri	169
Romanță tahitiană.....	171
Romanță orientală	173
Romanța nebunului	174

LIBRIS	We know books	
<i>CINCI GROTEȘTI</i> (1943)		175
Păpușa automată		175
Sinuciderea unui anonim		179

<i>DIN PERIODICE</i>		182
Unui cântăreț		182
Nihil		183
Moartea amantilor		185

LIBRIS | We know
books

ROMANȚE PENTRU MAI TÂRZIU

(1908)

lui Tilică Burillianu

*Je hais le mouvement qui déplace les lignes
Et jamais je ne pleure et jamais je ne ris*
Charles Baudelaire

*Urăsc tot ce e zbucium tulburător de linii
Și nu râd niciodată, și nu plâng niciodată.*
Trad. de Al. Philippide

Romanța noului-venit

Străinule ce bați la poartă,
De unde vii
Și cine ești?...
Străinule de lumea noastră,
Răspunde-ne de unde vii,
Prin care lumi trăiși coșmarul nepovestitelor povești
Și-n care stea gășiși coloarea decoloratei nebunii?...

De unde vin?...
De unde pot veni când ochii-mi,
Plini de regrete și tristeți,
Par două candelă aprinse în cripta morților poeți?
Priviți...

Sandalele-mi sunt rupte,
Iar toga ce mi-o dete-Apollo
În noaptea când pornii spre voi
Abia-și mai flutură albastrul de-a lungul umerilor goi.

Sunt gol –
Căci calea-mi fuse lungă
Și-n calea mea-ntâlnii pe rând
Pe toți câți vrură să vă vândă
Podoabe noi ce nu se vând,
Pe cei ce vrură să vă cânte romanțe noi,
Pe cei ce vrură
Să vă-ndrumeze spre mai bine –
Spre-acel frumos întrezărit
În armoniile eterne
Dintr-un sfârșit
Și-un infinit,
Pe cei ce v-au adus lumina,
Pe cei ce i-ați primit cu ură
Și i-ați gonit cu pietre –
Pietre ce s-or preface-n pedestale
În clipa când vă va cuprinde beția altor ideale!...

De unde vin?
Eu vin din lumea creată dincolo de zare –
Din lumea-n care n-a fost nimeni din voi,
Eu vin din lumea-n care
Nu-i ceru-albastru,
Și copacii nu-s verzi, așa cum sunt la voi,
Din lumea Nimfelor ce-așteaptă sosirea Faunilor goi,
Din lumea cupelor deșarte și totuși pline-n orice clipă,

Din lumea ultimului cântec,
Purtat pe-a berzelor aripă
Din țarm în țarm,
Din țară-n țară,
Din om în om,
Din gură-n gură –
Din lumea celor patru vânturi
Și patru puncte cardinale!...

Deschideți poarta dar
Și-n cale
Ieșiți-mi toți cu foi de laur,
Iar voi, ce mășurați cu versul gândirile ce n-au măsură,
Veniți în jurul meu degrabă,
Și-n cântul lirelor de aur,
Porniți cu mine împreună
Spre lumea-n care nu-s castele cu punți
Și șanțuri feudale,
Nici ruginite porți de-aramă, la care bat cei noi sosiți...
Veniți cu toți cât mai e vreme
Și mai puteți cânta –
Veniți!...
Veniți, să vă aprind în suflet lumina stinselor făclii
Și-n versuri fantasmagoria și vraja noilor magii!
Iar cânturile voastre –
Cânturi cu care azi cerșiți o pâine –
Să le-ncunun cu strălucirea aureolelor de mâine!...
Dar poarta a rămas închisă la glasul artei viitoare.
.....
Era prin anul una mie și nouă sute opt – îmi pare.

lui Dimitrie Anghel

Hei, cântăreț!...
Oprește-ți truditul pas...
Nu știi
Că-aci-i sfârșitul celor ce-au început cei vii?...
Și nu știi că-n grădina din dosu-acestei porți
Începe, nouă, lumea sfârșită de cei morți?...

.....
Ești obosit – se vede.
Ce drumuri prăfuite
Bătătoriși, sărmane cercetător prin stele
De frumuseți bizare și armonii smintite?

Tu, ce-ți târăști scheletul prin fața porții mele,
Ce nu găsiși în viață așteaptă să-ți dau eu.

Vezi poarta-aceasta verde?
E poarta mea...
De vrei
Să-nveți și tu povestea aleelor de tei
Sub care zac tăcute părerile de rău,
De vrei să-i știi pe nume toți morții ce-mi hrănesc
Cu trupul lor pământul grădinii
Și de porți
Și tu ca alții-n suflet respectul pentru morți,
Oprește-te la poartă și bate de trei ori...

Bine-ai venit!

Privește ce tei bătrâni umbresc

Pe cei culcați sub stratul de iarbă și de flori!...

Și ce miros de viață!...

Și teii, ce parfum

De sânuri decoltate împrăștie pe-alee –

Or, tu cunoști parfumul de carne de femeie.

Nu?

Parcă-ai fi în parcul vreunui castel regesc

În care se serbează orgiile de seară –

Cei morți sunt înăuntru, iar viii sunt pe-afară!...

Pe câți grăbiți ca tine nu i-a oprit din drum

Grădina mea!...

Privește-i aleele de-aproape –

Nisipu-i praf de aur, și-n frunzele de tei

Verzi stofe de mătase s-ascund ca și sub pleoape,

Nu flori, ci ochi...

Privește-i...

Nu sunt și ochii *Ei?*...

.....
Și-acum mai pleci?

Răspunde-mi, sărman cercetător

De frumuseți bizare și armonii smintite –

Tu, ce bătuși în viață la poarta tuturor

Și nu-ntâlniși în cale decât porți zăvorâte!...

Iar cântărețul care plângea, strângând la sân

Chitara cu trei strune, răspunde:

— Nu...

Rămân!...

*Sur ton beau tapis de poussière rose,
De poussière grise, de poussière blonde,
O! route, rois ou pauvres, fous ou fiancés,
Cueilleurs de baisers ou cueilleurs de roses,
Sur ton beau tapis de poussière blonde,
Tout le monde, tout le monde, tout le monde,
Y a passé.**

Klingsor

Pe-același drum,
Mânați de-același îndemn nefast al năzuinții,
De-aceleași neînțelese-avânturi spre tot mai sus,
Pe-același drum
Pe unde ieri trecură, poate,
Străbunii noștri
Și părinții,
Pe unde, unii după alții, drumeții trec de mii de ani,
Noi –
Căroră ni-i dat să ducem enigma vieții mai departe
Și doliul vremilor apuse,
Și-al idealurilor scrum –
Pe-același drum
Vom trece mâine cerșind din țiterele sparte
La umbra zidurilor mute
Și-a secularilor castani!

* Pe frumosul tău covor de pulbere trandafirie,
De pulbere cenușie, de pulbere bălaie,
O, drum! regi sau sărmani, nebuni sau logodnici,
Culegători de săruturi sau culegători de trandafiri,
Pe frumosul tău covor de pulbere bălaie,
Toată lumea, toată lumea, toată lumea
A trecut. (fr.)

Porni-vom tineri ca *Albastrul* imaculatelor seninuri...
Și-n calea noastră întâlni-vom
Pe cei bătrâni rămași în urmă –
Pe cei ce ne-or privi cu ochii în lacrimi
Cum le luăm-nainte.
Iar noi
Le vom citi-n figură cum suferințele le curmă
În suflet sfintele avânturi
Și-n gură caldele cuvinte...

Porni-vom tineri ca *Albastrul* imaculatelor seninuri...
Și-n calea noastră întâlni-vom –
O!... câte nu poți să-ntâlnești
Când drumu-i lung
Și nesfârșită e năzuința ce te mână
Tot mai departe
Și te poartă,
Ca pe un orb ținut de mână,
Spre-ntrezărite-*Aureole* –
Nimicuri scumpe pământești!...

Porni-vom tineri ca *Albastrul* imaculatelor seninuri!...
Și mândri poate ca seninul albastru-al sângelui regesc.

Dar va veni o zi în care
Ne vom opri deodată-n drum,
Înspăimântați că-n urma noastră
Zări-vom pe-alții cum sosesc,
Cum ne ajung,
Ne trec-nainte
Și râd că nu-i putem opri...

Da...

Va veni și ziua-n care vom obosi,

Și va veni

Un timp în care-al năzuinții și-al aiurărilor parfum

Ne va părea miros de smirnă,

Iar cântul țiterelor sparte

Un *Psalm* cântat de-un preot gângav

La căpătâiul unei moarte

Pe care nimeni n-o cunoaște...

Și-atunci, privind în urma lor –

Ca cei ce n-au nimic să-și spună

Când nu-și pot spune tot ce vor –

La umbra zidurilor mute

Și-a secularilor castani,

Vom adormi ca și drumeții

Ce dorm uitați de mii de ani!...

We know
books

— lui Ștefan Petică și Iuliu Săvescu

Noi suntem morți de mult...
 Voi ne-ați uitat –
 Și ne-ați uitat că nu ne mai vedeți.
 Dar noi din umbra negrilor pereți
 Adeseori ieșim să vă-ntâlnim,
 Și-n visurile voastre rețrăim,
 Ca și-n viață,
 Câte-un vers ciudat
 Din marele *Poem*, pe care voi
 Ni l-ați plătit cu bulgări de noroi!...

Noi suntem morți...
 Și totuși, când pornim
 Spre lumea voastră – lumea celor vii –
 În negrul gol al craniilor reci,
 Noi,
 Ca și voi,
 La fel simțim
 Vibrațiile-acelei armonii
 Ce-nsuflețesc tăcutele pustii
 În care voi ne-ați îngropat pe veci!

Noi
 Mulților ce nu ne-au înțeles
 Le vom ierta – căci suntem morți acum.
 Iar celor ce pășesc pe-al nostru drum
 Le vom fi frați!...

O! fraților, cântați –
Căci noi de-aci din groapă v-ascultăm!...

Cântați frumosul îngropat de-acei
Ce n-au putut să-l re'nvieze-n vers,
Cutreierați întregul *Univers*
Și-n cântecele voastre îngropați
Toți vechii Zei!

Iar mâine-n zori, de-o fi să ne întâlnim
Pe-albastrele cărări, de unde azi
Noi vă privim –
O!... Mâine-n zori, de-o fi să ne-ntâlnim,
Vă vom primi cu brațele deschise
Și-obrajii voștri,-adeseori scuipați,
I-om săruta –
Căci voi ne sunteți frați!...